კვირა. 1 იანვარი 1928 წ. № 133 წელიწადი მეხუთე ფასი 15 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტარტაროზი

მიზანში ამოღებულნი

F-925

არტილერისტი ტარტაროზის ძახილი:— მიზანი პროტექციაზე... ბიუროკრატიზმზე... გაფლანგვა-ზე... რელიგიაზე, ცეცხლის დაშენით!

ნაკაზი

ჯერ, მეგობრებო,
ჩემგან მიიღეთ
სულით და გულით
წრფელი სალამი.

ხელში გეჭიროთ
მტრის გასაგმირათ
დაუნდობელი,
ბასრი კალამი.

მომილოცნია
ცხრაას-ოცდა-რვა—
ახალი წელი—
ახალი ბრძოლა.

ამიერიდან
მტრების სიმაგრეს
უფრო სიმკაცრით
დავუწყოთ სროლა

ამოღებული
არის მიზანი,
საჭირო არის
მხოლოდ დაშენა.

გავანიაოთ
მტრისა გეგმები,
რაც მან ხრიკებით
ჩუმათ აშენა.

კარგად გახსოვდეთ:
როგორც ყოველთვის
დღესაც ესენი
არიან მტრები:

ბიუროკრატი
და პროტექტორი,
გამფლანგველი
და მისი ამქრები.

ჰა, ეს სამება
და ერთარსება
(როგორც: ღმერთი, ძე
და სული წმიდა!)...

რომ სამუდამოთ
მოვსპოთ ესენი,—
უფრო სიმკაცრით
შეტევა გვინდა...

და თუ ესენი
ჩვენ დავამარცხეთ
(და არვის შეგვდის
ეჭვი ამაში),—

სხვა მტრებთან ბრძოლა
ჩვენთვის იქნება
მხოლოდ გართობა,
მხოლოდ თამაში.

ამასთან ერთად
ცხოვრებას კვალ-კვალ
უნდა მივსდიოთ
და გავაშუქოთ,

რომ ჩვენს მოქეთეს
და მედრობარსა,
საგმობი—ვუგმოთ,
საქები ვუქოთ.

მეტად ვრცელია
სატარტაროზო,
და უფრო მეტათ
კი ასპარეზი.

უკვე მოგეცით
მომავალ წლისთვის
საქმის კეთების
გეგმა და გეზი

ბრძანება

ნიშნათ ამდენი
დამსახურების,
მუყაითობის
და მუშაობის,

ადგილობრივათ
ყოველ კუთხეში
ამოშრობისთვის
მავნე ჭაობის,—

ვნიშნავთ „პოლპრედებს“—
სრულ-უფლებიან
წარმომადგენლებს
შემდეგსა პირებს,

რომლებიბც, მართლა
მოგვაგონებენ
გამობრძმედილსა
ბრძოლაში გმირებს:

აჭარისტანში—
პარმენ ობოლი;
(აქვს ასპარეზი
ზღვისა და მიწის)

სამტრედიაში—
ჭაგნელი ბზიკი
(იქაურობა
მან კარგად იცის).

ჭიათურაში—
ძველი გოგია
(იქ ხომ ამჟამად
საქმეა დიდი)

ჩოხატაურში —
„მორცხვი“ წაველა
და ქუთაისში
კი—**კოხტაიდი**

რჩება მრავალი
სხვა ქალაქები,
რაიონები,
იაბა-სოფლები,—

მაგრამ ესენი
ნუ იფიქრებენ,—
თითქოს არიან
ჩვენგან ობლები.

ყოველ კუთხეში,
ყველა კუნჭულში
ჩვენ გვყავს აგენტი
და ტარტარ-კორი,

რომელთ უფლება
არის „პოლპრედთან“
თანაბარი და
სავსებით სწორი

ჩვენ „პოლპრედები“
შემდეგ ახალ წელს
ყოველ მხარეში
უნდა გვეყოლოს.

(მათი დანიშვნა
ალბად მოხდება
ერთი წლის შემდეგ—
ამ წლისა ბოლოს)...

და, რა თქმა უნდა,
ჩვენ მას დავნიშნავთ,
ვინც იმ კუთხიდან
უკეთესია.

ვისაც მოუმკავს
კარგი ნაყოფი
რაც ჩვენს ჟურნალში
დაუთესია.

ამიტომ აგენტს
მართებს სიფხიზლე
და საქმისადმი
დაერთგულება,

რომ ამით მასზე
ჩვენ მუდამ გვქონდეს
კარგი აზრი და
შეხედულება.

დასასრულ კიდევ
მიიღეთ ჩემგან
კარგი სურვილი
და გამარჯვება...

მუდამ გახსოვდეთ,
რომ კარგ საქმისთვის
ბრძოლაში არის
ცხოვრების შვება.

ტარტაროზი.

ტარტაროზის სასახლე.
ახალი წელი 1928 წელი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კანცელარია საიქიოში

საიმედო წელიწადი

ეს ამბავი მოხდა 1927 წლის 31 დეკემბერს, დაანლოვებით ასე, ღამის 10 საათზე, ვასო კოვერკოტაშვილის ბინაზე;

თვითონ ვასო კოვერკოტაშვილი ახალ კოსტიუმში გამოწყობილი იჯდა სავარძელში და სიამოვნებით სწევდა პაპიროსს. ხოლო ძველი წელი—ერთი წლის ბებერი —გაგულისებული საყვედურით აღშფოთებით სავსე ხმით ეკამათებოდა მას:

— განა შენ არ იყავი, როგორი სიხარულით და ლხინით ვხვდებოდი შარშან ჩემს მოსვლას! მახსოვს შენი სიხარული იმდენათ დიდი იყო, რომ სახაზინო ფულის დახარჯვასაც კი არ მოერიდე. განა შენ არ იყავი, რომ ღამის 12 საათზე კვარტიან ყანწით ხელში ყველას გასაგონად აცხადებდი, რომ ამისთანა ახალი წელი ჯერ არ გამთენებიათ!?

მაგრამ არ გასულა ხუთი თვე ჩემს მოსვლის შემდეგ, და შენ ისე უტიფრათ შეიცვალე ხაზი, რომ ყოველ არაბზადასთან იმას გაიძახოდა, რომ ამ წლისთანა უგემური წელი ჯერ არ მინახავსო... სად არის ამის შემდეგ შენი სამართალი.:: სინდისი და სიწითლე?...

ვასო კოვერკოტაშვილმა ჩაიცინა:

— ახირებული ვინმე კი ყოფილხარ, ძია... 37 შენისთანა წელი გამისტუმრებია და არ ყოფილა შემთხვევა, რომ რომელიმე მათგანს რაიმე პრეტენზიები განეცხადებიოს ჩემთვის... მოდიოდენ.::: მიდიოდენ::: ეს ასეა მოწყობილი და თუ შენ რამე გაწუხებს, მიმართე ისტორიას... და ბოლოს, რატომ მაინცადამაინც ჩემთან გაები ასეთი ბაასი?... სხვებთან შედარებით, ჩემგან შენ საკმაოდ ბევრი ბედნიერება გერგო.

ვასო კოვერკოტაშვილმა გაკვირვებით ასწია მხრები.

— საკვირველია, რომელ ბედნიერებაზე ლაპარაკობ... თუმცა მე სრულებითაც არ მსურს ოდნავად მაინც დავამცირო შენი ღვაწლი ჩემდამი, მაგრამ მე არ მახსოვს, რომ რაიმე განსაკუთრებულს ქონდა ადგილი.

— ბინა?...

— რომელი ბინა?!—გაბრაზდა უეცრად ვასო.

— აი ეს ბინა... ამისთანა ბინას ვერ მოესწრებოდი შენს სიცოცხლეში? ორი საუცხოვო ოთახი. საუკეთესო ქუჩა: არც აღმართი, არც დაღმართი. აქვე ტრამვაი. ჯანსაღი ჰაერი. ცალკე შესავალი, ვანა, ელექტრონის განათება და წარმოიდგინეთ, რადიო - მიმღების ნამბებიც კი გაყვანილი დაგხვდა!...

აქ ძველ წელს მეტის-მეტ ბრაზისაგან ცრემლებიც კი მოუვიდა თვალებზე.

— გაიხსენე სად ცხოვრობდი უწინ. ნახევრად სარდაფი. ერთი პატარა ოთახი, ბაღლინჯოებით და ჭუჭრუტანებით სავსე. უბერავდა ზევიდან, უბერავდა გვერდებიდან და მხოლოდ ქვევიდან არ უბერავდა, რადგან ქვევით მიწა იყო მხოლოდ. დღეც და ღამეც ერთნაირად ბნელოდა. საუზმობდი ლამფის შუქზე, სადილობდი ლამფის შუქზე და ვახშმობდი ლამფის შუქზე... გაიხსენე ყველაფერი ეს და გახსოვდეს, რომ მხოლოდ 1927 წელმა გარგუნა უკეთესი ბედი.

ვასო კოვერკოტაშვილი შეწუხებული იჯდა. რა უნდა ეპასუხნა მას ასეთ არგუმენტებზე. მართლაც და მართლაც რა უნდა მოეტანა საიდუმლოებით და ბურუსით მოცულ ახალ წელს ამაზე უკეთესი?

— მერე,—გაბედა შეტევა ვასომ,—როგორ ფიქრობ, თავისით ხომ არ ჩამმვარდნია ეს ბინა ხელში!? ოთხი ათასი დღეს კარგი ფულია. მაკლერს ცალკე, ატსტუპნოი ცალკე, ბინის ქირა წინდაწინ ცალკე... რემონტის ცალკე.:: მორთულობის ცალკე... არა, ილიარეთ გულწრფელად, რა უნდა მოგიტანოსთ თქვენ ახალმა წელმა ამის მსგავსი?—დაიყვირა ისევ ძველმა წელმა:

ვასომ პაპიროსი გააბოლა:

— აი რა... დღეს უთავდება ვადა წინდაწინ მიცემულ ქირას და აწი;;; ე. ი; ხვალიდან უკვე „სავეტსკად“ გავხდები...

ვასომ გაიცინა და რაც უფრო იცინოდა იგი, მით უფრო ელეოდა ძალ-ღონე ძველ წელს.

— 1927 წელი კარგი იყო, მაგრამ 1928 წელი აჯობებს!...

მაგრამ ძველი წელი მაინც არ აპირებდა იარაღის დაყრას. ის იყო შემოტევაზე უნდა გადმოსულიყო, რომ ვასომ დაასწრო და თვით გადავიდა შეტევაზე.

— ეხლა შენც გაიხსენე, თუ რამდენ ბედნიერებას მოველოდი მე შენგან და რა მომიტანე... გახსოვს, ერთი კვირის მოსული არ იყავი, რომ მუხლმოდრეკით გემუდარებოდი, მიშველე, ფეხმძიმე თამარას ბავშვს ნუ აყოლიებ და ნუ გამხდი სამუდამოთ ალიმენტის მსხვერპლს. მაგრამ შეისმინე მერე შენ ეს ჩემი მხურვალე ლოცვა და ვედრება?... ჰა.;; შეისმინე?;;;

— ეს ხომ 1926 წლის ცოდვა იყო და რატომ უნდა მომენანიებია, ან გამომესწორებია მე სხვისი ცოდვა.

— მაშ ვის უნდა გამოესწორებია... ნუ თუ შენ გგონია, რომ 1926 წლის ივლისში, ჩასახული ბავში იმ წელშივე დაიბადებოდა?... ან და 1928 წელს დაუცდიდა?.;; ცხადია 1927 წელში უნდა დაბადებულიყო და შენი მოვალეობა იყო მიგეღო შესაფერი ზომები, აბა, რა უნდა გითხრა, რომ შენის წყალობით; მთელი 20 წლის განმავლობაში ეხლა ხელფეხ შეკრული ვარ და ყოველთვე ალიმენტი უნდა ვაძლიო იმ შენს მიერ გაბედნიერებულ თამარას!...

თამარას მოგონებაზე ვასო კოვერკოტაშვილმა გაბრაზებულად დაიწყო სიარული ოთახში.

— და ყოველივე ამის შემდეგ, შენ გაქვს კიდევ იმდენი სითამამე, რომ გამოსულხარ და გაიძახი:—სიკვდილამდე ჩემი მადლიერი უნდა იყოვო?... მადლიერი კი არა, ნეტავ რატომ აქამდე არ ამოგძვრა სული!...

ძველი წელი თავჩაქინდრული იდგა კარებთან.

— კი, მაგრამ—გაბედა ბოლოს მან; მიკვირს რითი შეგიმსუბუქებს შენ ამ მძიმე მდგომარეობას 1928 წელი?...

— გეტყობა, რომ მართლაც დაბერებულხარ და გამოყრუებულხარ... გაიგე, რომ თუ შენი დიფტერიტები, გრიპები და ინფულენციები ვერაფერს გახდენ იმ ბავშთან, ეს იმას არ ნიშნავს, რომ 1928 წელი უფრო ბედნიერი არ იქნება ამ მხრით!...

ძველი წელი მთვრალივით დაბარბაცდა, რადგან ვასო კოვერკოტაშვილმა მიაგნო მის სუსტ ადგილს. ვასომაც აღარ დააცალა შესუსტებულ მტერს და განაგრძო შეტევა.

ეხლა გადავიდეთ სასამსახურო მხარეზე... მთელი წელიწადი, ისე გავიდა, რომ თუ არ მივიღებთ მხედველობაში ჩემს ბინაზე დადგმულ ამ ხრინწიან ტელეფონს და რამდენიმე მივლინებას ცენტრში, არავითარ სიკეთის მომსწრე არ ვყოფილვარ.

— ნუთუ მივლინება სიკეთე არაა?... და ისიც ცენტრში?...

— სამი მივლინება ხუთი თვით მთელი წლის სიგრძეზე, ეს სიკეთე კი არა, დაცინვაა. გათელვაა მშრომელის თავმოყვარეობის და იმ წმინდათა წმინდის, რომელსაც უანგარო და თავდადებული შრომა ეწოდება. მე მეტს მოველოდი და მოველი კიდეც 1928 წელში. საერთოდ, რომელი მხარეც არ უნდა აიღო, გინდ საერთაშორისო, გინდ შინაპარტიულ - ოპოზიციონური (უპარტიო ვარ, მაგრამ ამ საკითხში ეს ბევრს, არაფერს ნიშნავს) 1927 წელი იყო არა წელი სურვილების და ოცნებების ასრულების, არამედ გაბითურების...

ცოტა ხანს სიჩუმე ჩამოვარდა.

— კმარა,—თქვა ბოლოს ვასომ,—უკვე თერთმეტი საათია და ჩვენები უკვე შეკრებილი იქნებიან... დროა წასვლის...

ძველებური ლუკმა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

— სახაზინო 3000 მანეთი?—წამოიძახა უეცრად ძველმა წელმა და დამცინავ ღიმილით შეაჩერდა ვასოს.

— მაგის ჯავრი ნუ გაქვს. ყველა გასამართლებელი საბუთები წარდგენილია და დღეს დაამტკიცებდენ კიდეც. შემიძლია თამამად ვთქვა, ახალ წელს მართლაც, რომ განახლებულ გულით ვხვდები.

ძველი წელი მაინც არ ჩქარობდა წასვლას.

— მაშ ასე,—დაუმატა ვასომ,—მოსულხარ.... შენი ვადა შეგისრულებია და ეხლა მშვიდობიანად წადი... სკანდალი და ხულიგნობა არ გაგივა. ხომ იცი, დღეს მილიციის. მიერ განსაკუთრებული ზომებია მიღებული. წადი შენთვის, აწი აღარავის უნდიხარ. ყველგან აპარატის გაახალგაზრდავება მიდის და თუ შენისთანა ბებრებს ვებოდიშეთ, რაღა ვუყოთ მაშინ 20 პროცენტიან შემოკლებას? ნურც შრომის გმირობის იმედი გექნება, რადგან ეს კამპანიაც ჩატარდა უკვე. თუ გსურს, ითხოვე პენსია, და რაც გამეწყობა, ყველგან გაგიწევ პროტექციას. ასე თუ ისე, ცოტა სიკეთე მაინც მახსოვს შენგან და სამაგიეროდ არც მე მინდა დაგრჩე ვალში...

ამ სიტყვებზე ძველი წელი წაბარბაცდა და უსულოდ დაეცა იატაკზე.

— ვასო კოვერკოტაშვილი, ჯერ ჩუმად იყო, შემდეგ ისეთი კმაყოფილების ოხვრა ამოხდა გულის სიღრმიდან რომ... გამოელვიძა.

თავზე დადგომოდა მის პროტექციით სამსახურში მოწყობილი მოანგარიშე და რაც შეიძლებოდა, ანჯღრევდა. — რაო, დროა წასვლის ახალ წლის შეხვედრაზე?... შეეკითხა მას ვასო და წამოდგომა დააპირა...

— რა გეახალწლება კაცო!... ეს—ესაა გავიგე, რომ საბუთების სიყალბე გამოაშკარავებულა და თავს უშველე!....

ვასო ისევ სავარძელში ჩაიკეცა.

ხინემატო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლევარსის „ხუმრობა“

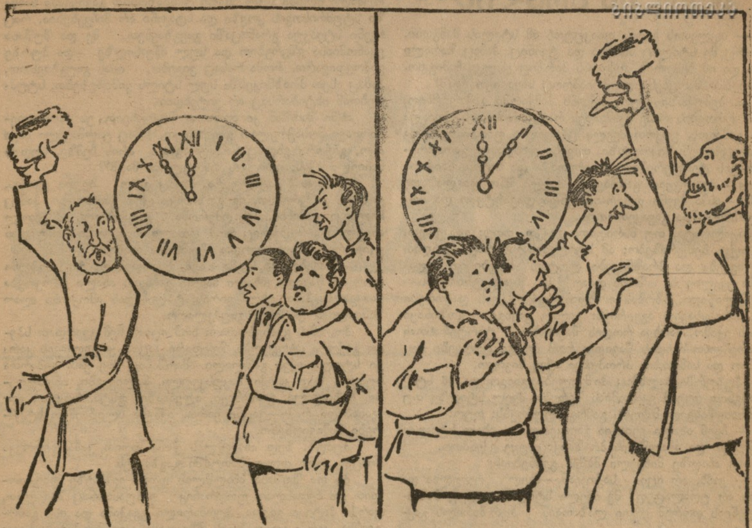

ლევარსი როხროხაძე: (რედაქციის თანამშრომლებს): — მშვიდობით, მეგობრებო,—ამ წელიწადში მეტს ვერ განახავთ!

თანამშრომლები: — ლევარსი, სად მიდიხარ ასემოულოდნელათ და ისიც ასე დიდი ხნით!—(ლევარსიმ პასუხი არ გასცა და კარებში გავიდა).

ლევარსი როხროხაძე: (შემოდის ხუთი წუთის შემდეგ. ე. ი. შუაღამის პირველ საათის სამ წუთზე):— გამარჯობათ თქვენი, მეგობრებო! რას შვრებით? როგორ ცხოვრობთ?

თანამშრომლები:—აკი დაგვემშვიდობე და სთქვი, რომ ამ წელიწადში მეტს ვერ მნახავთო?

ლევარსი: — ის წელიწადი უკვე გავიდა... ეხლაახალი წელი უკვე დაიწყო... მე ჩემი სიტყვა შევასრულე.

მონოლოგი

დედაო ღვთისავ, ძეო მარიამ,
როგორც ნაწვიმარ ქუჩაში ავტოს
შემოგებება არ მიხარია,
ისე ლოცვაში მარტო ვარ, მარტო.
მამაო ღვთისავ, წმინდაო სულო,
ეკლესიაში კლუბია ახლა.
იქ საჭადრაკოთ კვლავაც მივსულვარ
და წამიგია.... ეჰ, მახლას, მახლას.
დედაო ძისავ, ძია აბრამო,
შენი ბატკანი შემეწვა მსურდა.
დღე სადღა არის შენი ნაგრამი
(დარჩენილიყო ქემაინც ხურდათ!)
მაინც სად გაქრა ბერ-მონაზონი,
საკურთხიც გაქრა, როგორც ასეთი
მომენატრება ხან თვით მაწონი...
ქილისა იყოს თუნდ მეასედი.
აქ კამპანიებს მართავენ ბლომად,
ზოგს ანტი (ქვია) რელიგიური.
ეხ! სადღა არის ძველი გაძღომა,
ან და საკურთხი იგი ღვთიური!..
ძმაო, იესო, იესო ძველო,
რაღად ეწამე ეს თუ გველოდა!?
მარქვი: საკურთხი და საწირველი
სად გაიპარა საქართველოდან?
მამაო ჩვენო, მე მეეჭვება,
რომ შენ სუფევდე მაქ, ცათა შინა.
თუ კი ხარ, რატომ არ მოგვეც შვება
აქეთ ჩამოსვლა რად შეგეშინდა?
მომეცი პური მე არსებისა,
თანანადებნიც თან მოაყოლე,
თორემ იცოდე: ნაცვლად ქებისა
შენი გინების ავადენ ბოლებს.
ჯვარს აღარ იწერს არც ერთი მერი
ახლა „ზაქსია“ მოდაში მეტად.
რაც ფოფოდია გამექცა მერე,
მე მას გავყევი თან ალიმენტად.
ათრთოლებული და მოცახცახე
თემალმასკომში დავდივარ... მღვდელი!
ფოფოდიამაც დამიგო მახე
და გაიხსენა ხელობა ძველი.
მე აქ ლოცვაში დამტოვეს სოლოდ,
შენ კი მანდ რაღაც თავს იკატუნებ.
იშკილი იქით! ბოლოს და ბოლოს
მეც წარმოგიდგენ ულტიმატუმებს.
მამაო ჩვენო! პაპაჯან! ძია!
ნუ თუ გამიხდი შენც ატვესტვენი,
რომ აღარც ლოცვამ არ მოგიწია
და აღარც ხვეწნა არ გადის ჩვენი?.

ალლარ-ალლარსან.

სტილის გრალია

— თელეთის ხატმა დააკუტოს ამ სტილის მამგონი, როგორც მე სტილიც ამირია და ტვინიც, ჰამაც ზარალი მამცა და იმ ბემურაზ გიქორას პირ'შიც ცალკე ჩამაგდო. სტუმრებ'ში მარცხენა და მრიაბროც სხვა იყო მაა'შ!

ვა, ბემურაზი ვიყო, თქვენს ჰამქარ'ში გამოვერჩიო, თუ ამ დროების რამე მესმოდეს რაღა; იმის თაბაუთი და ძალა გამეგოს. ვთქოთ ძველი ცხოვრება ფინთი იყო და ის გამოცვალეს, ნიკოლოზი, თავისი ჯანდარ - გარადოებით,თავის ტერტერებით; ჯვარითა და ხატით საიქოის ნალოჟ - პლატეჟით გაგზავნეს, ძველი შნო და ლაზათი მაასპეს—ასმა ჩვენი დოირანი უნდა დავარტყათ და სოციალიზმი უნდა გავაკეთოთო...

პაჟალუსტა, თუ მარიფათი გაქვთ, თოლ; გააკეთეთ; ჰამა თქვე ბემურაზებო; ამ სტილებისაგან რაღა გინდაო' და? თვეები და პრაზნიკები ლოტოს კოჭებივით გადააწყეს: ყველიერს შობა დაარქვეს, წყალკურთხევას—ახალწელიწადი, ბზობას იორდანე და ჭკუის დავთრები სულ ჰარისახავით აგვირიეს: ვეღარ გავიგე გოზინაყი როდის ვჭამო, მარხვა როდის შავინახო, ტერტერასთან საზიარებლათ როდის წავიდე; რომ ძველი ცოდვები მოვინანიო და სამოთხის პროპუსკი აქვე მივიღო.

ჰუზურ'ში ხალხმაც ჰი'შკილები გაიგო და ამ სტილებისგნით რეჟიმ ეკანომიას შვრება: ძველ სტილზე თუ სტუმრათ მიხველ მშიერს გამოგისტუმრებს: თუო:

— ჩვენ ახალი ვეიანია გავაკეთეთ, ახალ სტილ ძი ჩავეწერეთ და ახალწლის პრაზნიკიც უკე ვქენითო.

თუ ახალზე მიხველი მაშინ გებნებიან·

— ვაჰხ, არ იცი საჭოჯან,—ძველ რჯულსა და დათს არ უღალატეფ? მე ძველი სტილით ვილეფ პაზდრავლენიას თორემ ერთი ლაზათიან პურ-მარილს გაჭმევდიო.

შორს რათ მიხვალ? მე თითონ ასე მიქნია... ეს ზაჭარუმალი წლები სულ ასეთი ოინბაზობით გავიყვანე სახლ'ში სტუმრისთვის კოვზი და სტაქანი არ მიჩვენებია, რაც ჩვენი სტეპკუა გრანიცა'ში გავგზავნეთ, მე და 'შუშანა ეკანომიასა ვშვრებით და სულ მწვანილზე და პურზე გამოვდივართ. რომა რასაც ვიგებთ, იმას გაუგზავხოთ, ჰამაც ასეთ პრაზნიკებ'ში სულ სტილს ვიმიზეზებთ, სტუმრებთან იხტიბარსაც არ ვიტეხდით.

ახ'ში 'შარ'შან კი ფინთათ 'შავრცხვით, ეს ამოსაგდები თავი მოსაჭრელათ გავიხადეთ, ჰამაც ყალმაყალი სხვა იყო, გიქორა ეხლაც ნამდურავათ არის ჩემზე, სულ ძანაჩივლი აქვს; უბიტკას თხოულობს მაა'შ?!

გიამბოთ? პაჟალუსტა, მაინც დრო ბევრი გვაქვა, ვიზიტს გი'შვრებით, ეგ გოზინაყი აქეთ გადმოდგი, ჰამაკ ჩილივკა დამისხი... ეს ღმერთმა გაუმარჯოს იმ კეთილ ანგელოზს, რომელიც რომ კეთილი ანგელოზი მაღლიდან გვიყურებს, ჩვენი ცოდო სწომს და იძახის:

— ძმებოჯან, ჩემა მზემ მეცოდებით; რომ თქვეხი დროება წავიდა, ახალი ხალხი გაჩნდა; ახალი ცხოვრება გააკეთეს, ჰამა; ეხლა ვირის, ტალახიდან ამოყვანა აღარ 'შამიძლიან და ისევ გაუძელითო.

ჰო, იმას გებნებოდით: ხომ იცით, ჩემ გვერდით სპეცი გიქორა ცხოვრობს, მდიდარი კაცია, ყოველთვის კარქი სტოლი აქვს გაშლილი. 'შარ'შანაც ასე ქნა. გამართა სუფრა, ზედ კარქი ზაკუსკეული, ნალივკები, ინდაურები, ხიზილალა, გოზინაყი, ალვახაზი, ფსტა, ხუყლი, ალჯანაბადი რამე—კაცნი ვართ, იქნება სლუჩაინათ სტუმრები მამივიდნენო.

პუპუზ, ზედ ახალწლის წინა დღით კამანდიროვკა მისცეს, ორი დღით ბათუმ'ში გაგზავნეს.

მე და 'შუ'შანა ახალწლის დღეს ვიზიტზე დავდიოდით და ბედასლათ ფოდრაჩიკ ვანუასთანაც 'შაველით, კარქი პატივი გვცა, პურმარილი გვაჭამა და ისე გამოგვი'შო. კარქი გოგო ჰყავს, მზიათვიანი ვინმეა.ჰამაც ისეთი

ფოთის ტრამვაი

ლევარსი როხროხაძის პროექტი

(საახალწლო ხაჩუქარი)

ვნახე ფოთი, მაგრამ, ვაი!
როგორია იქ „ტრამვაი"?!
ლევარსი როხროხაძე.

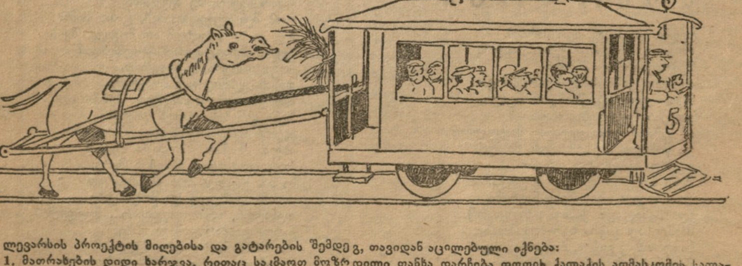

ლევარსის პროექტის მიღებისა და გატარების შემდეგ, თავიდან აცილებული იქნება:

1. მათრახების დიდი ხარჯვა, რითაც საკმაოთ მოზრდილი თანხა დარჩება ფოთის ქალაქის აღმასკომის სალაროში.

2. თვითონ ცხენი ვერ გაექცევა თავისი მოვალეობის შესრულებას და ვერ გადაახტება ხელნარს.

3. ცხენის წიხლებისაგან უზრუნველყოფილი იქნებიან, როგორც მგზავრები რონოდაში ასვლა-ჩამოსვლის დროს, ისე კონდუქტორები.

4. ცხენი გადაეჩვევა უკუღმა სიარულს (უკან დახევას), რადგან რონოდას თვითონ დაინახავს და ეცოდინება თუ რამდენი მგზავრი მიჰყავს (ნორმაზე მეტს არ წაიყვანს, ან და მეტს თივას მოითხოვს).

ამ ზომების გატარების შემდეგ შესაძლებელია ფოთის მოქალაქეებს საშუალება მიეცეთ ისარგებლონ ფოთის „ტრამვაით".

ტუში.

გზის-მაჩვენებელი ვარსკვლავი

ნასწავლია, რომ თვრამეტამდისინ მოკლე კაბა აცვია, თმები გაკრეჭილი აქვს და ლორნეტით დადის. იმ გოგოს და ჩემ სტეპკუას ერთმანეთში თაბაუთი ჰქონიათ, მეც მინდოდა იმ გოგოს სახლში შემოყვანა. იმისთანა მზითვიან პატარძალს ვინ არ ინატრებს?

როცა მოვდიოდით, ვანუას ოჯახობას უთხარი:

— პაქალუსტა ჩვენსკენაც გამაიარეთ მოგვილოცეთ მეთქი.

გულში კი ვიფიქრე, სიტყვის მაზანდათ მითქვია, ცალი ყბით დამიპატიჟნია, რას მოვლენ მეთქი?... ალხეინად წამოველ.

თურმე ნუ იტყვი, იმ ბემურაზებს აკურატნათ დაუხსომებიათ, დაუხვეტნიათ მთელი ჩულურეთი და პუპუზ, მეორე დღეს არ მოგვადგნენ?

ჰელეთ - მელეთი მამივიდა, შუშანა აწრიპინდა, სირცხვილისგნით ვიწვით, მოვიდნენ და იძახიან:

— პაზდრავლაიმ ნოვი გოდ, ნოვი სჩასტია, ნოვი სტილ, სტარი სტილ ყველაფერი მოგვილოცნიაო?... ნასადილევები იყვნენ, ზოგი მთვრალიც იყო.

ეშმაკმა მამენტალნათ ჰკუა მასწავლა და შუშანას ვებნები:

— შუშან, ერთი შტუკა უნდა ვქნათ,

— რა შტუკა?

— გიქორას ოთახში შავიყვანოთ, გიქორას სტოლი გაშლილი აქვს, ჰამაც ყველაფერით მოწყობილია მებილით, რამით. ამ გაფხეკილ სოროში ვეჩვენოთ ხომ დაფრთხება ეს ბემურაზი გოგო და ლარიბებს რო გვნახავს სტეპკუას აღარ შაირთავს მეთქი... თანაც დამძღრები არიან, ჰამით არაფერსა სჭამენ და გიქორაც ვერაფერს გაიგებს მეთქი!...

ჰქვაში მოუვიდა და იძახის,

— ვაი ქი, რა რასტერიანი გავხდი, სიხარულისგნით ველარაფერი მოვახერხე, წამობრძანდით გოსტინაში, სტოლი იქ გამილშიაო...

წავიყვანეთ, დავსხით, ჰამა შიშისგნით პერანგი მისველდება, თელეთის მადლი არ გაუწყროთ და იმ სხვის საქონელს ხელი არ ახლონ, არაფერი ჭამონ მეთქი.

სტეპკუას გოგო, იძახის:

— კაკაია პრელესტ, რა მდიდრულათ მოწყობილი გასტინა გქონიათო... მეც შავიფერე და ვებნები:

— ისე რალა, კამაცკამაც, შენ შენი თაბაუთი დაიჭირე, და სტეპკუა რომ ჩამოვა, უფრო კარქ გასტინაში შამოგიყვან მეთქი. იცინის.

ერთიც ვნახოთ, შამოუსხდნენ, ეს სტუმრები სტოლს, მე მამენტალნათ გავიქეცი და ჩემი სახლიდან მწვანილი და ყველი გამოვიტანე, აქეთ იქით ვაწვდი და ვებნები:

— პაქალუსტა, მიირთვით ყველი, წიწმატი, ბოლოკი, ტიბილიული მიაბეზრებული გექნებათ მეთქი-... ხან ჩუჯუ? ყურსაც არ მიგდებენ, ზოგი ტორტს იჭრის, ზოგი შიკალატს იღებს, ზოგი ხიზილალას, მშიერი მგლებივით დაედევნენ ამ გიქორას რამეებს.

ახრიზამანში ზარალი და ბრიაბრო ნეპრემენია რალა. მე შუშანას ვანიშნეფ, ის მე მანიშნებს, ვცდილობთ ეს სტუმრები სხვა რამეზე გავართოთ, ჯამბაზური მახსორობა დავიწყე, შუშანამ ლოტო მაარბენინა, ჰამა წამხდარ საქმეს არაფერმა არ უშველა. ყველაზე მეტათ კი ის ლუპუსტაცი ფარსადანი აჩაინობდა, ყველაფერი დაპრობა, ყველაფერი ჩათრაქა, პაჩტი სალფეტკებიც კი დაჭამა, მე კი ტირილი მამდის და სისხლზე მოვდივარ... ერთიც ვნახოთ, ამ ფარსადანმა ნალივკის ბოთლიკა წააქცია, რუმკები დაამტვრია და სუფრაც დალაქა. მე ველარ მოვითმინე, წამოვხტი, სტოლს ხელი დავარტყი და ვყვირი.

— კაკოი ბეზაბრაზია, ნამუსი აღარ არი? რა ათვარი ჩაგიჯდათ მაგ მუცლებში, მტრები ხართ? ნეჩაინათ მაგის პატრონი რომ მოვიდეს, რა პასუხს აძლევთ მეთქი. ყალ-მაყალი ჩავაგდე. შუშანას გული წაუვიდა. ხალხი აჩოჩქოლდა და ძლივს ფეხზე წამოიშალა. ამდროს, მამენტალნათ კარები გაიღო და გადაფითრებული გიქორა შამოვარდა თავისი მთვრალი ამხანაგებით, ხელში ლევროვი უჭირავსდა ყვირის:

— ნი სმესტა, ყველას უგალოვნში გაგგზავნით ქურდობისთვის, ჩემი სახლის გატეხვისათვის, ჩემი ზაკუსკეულის შაჭმისათვისო! თქვენ რა პრავა გაქვთ, რომ ჩემ სახლში, ჩემ რამეებსა სჭამთო.

ხალხი გაგზავნა, მილიციონი მაიყვანა, პრატაკოლი შაადგინეს და იმ ხალხში მთელი ჩემი სეკრეტი იასნათ გახადეს. აბა მაშინ გენახათ ყალ-მაყალი, შუშანას პრიპადკები, იმ ფოდრაჩიკის გგოგოს გაქცუნება და ჩემი მასხარათ გაკეთება! იმას აქეთ საქმე სუდშიახან სლედოტელი მიბარებს. ხანპროკლოვი,ხან ადვაკატები და გიქორაც ცალკე შტრაფსა და უბიტკებსა მთხოვს. ეს სულ იმ ბემურაზ სტილის ბრალია. სტილმა მიყო, თორემ მე ასეთი ოინი არ დამემართებოდა. მახლაზ, ესეც ყისმათია, უნდა გაუძლოთ...

ეხლა კი თითოც დავლიოთ... ერთმანეთს ისემც უყოთ, პაზდრავლენია რალა, და ვთქოთ თუ, გაუმარჯოს იმ სტილსა, რომელიც რომ სტილი ამისთანა ხათას აღარ მოგვიტანს.

ფარსადან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჩემბერლენი

საახალწლო საჩუქარს აგზავნის ჩინეთში

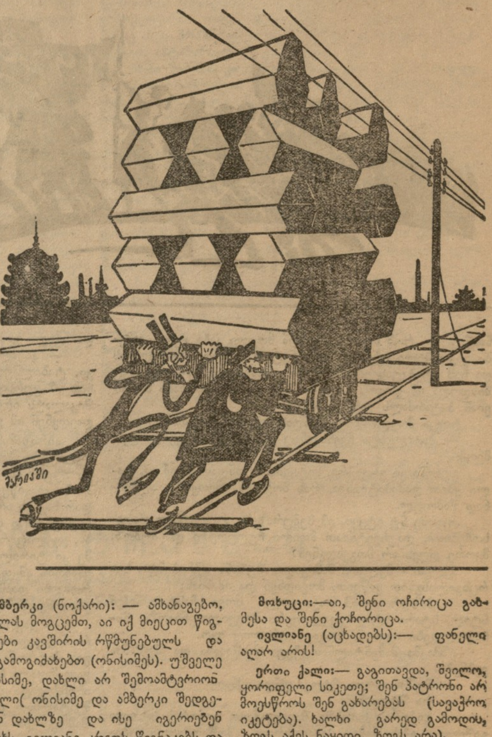

საახალწლო მზადება

ტყიბული

ნამდვილი ამბავი

მაღაროების კოოპერატივის კარებთან გაჭიმულია გრძელი რიგი.

პირ.:—კაცო. ნეტა რისი რიგია? აქ რას არიგებენ?

მეორე:—რავა, ამ დილის შემდეგ აქ დგეხარ ნიკოს ჯორივით და ახლა კითხულობ რისი რიგიაო?

პირ.:—რა ვიცი, ქვეყანა დგებოდა რიგში და მეც დავდექი; რასაც მომცემენ იმას წავიღებ. სულ ერთია.

მოხუცი დედაკაცი:— შვილო, ამხელა კაცი რავა უნდა იყვე ასე გაუნათლებელი! რავა არ იცი რეიზა დგეხარ აქ? აწი მაინც იცოდე — შენ დგეხარ ფანელის ოჩერედში.

პირ. (გახარებული:—უი, მართლა, ფანელი, თბილი ფანელი, დღე და ღამე იმას იძახის ჩემი ცოლი.. კი არ გავახარე ეხლა!

ქალიშვილი:—ნეტა კიდოვ დაგვიანდება გაღებას?

მუშა:—გააღებენ ორ-სამ დღეში.

ქალიშვილი (გაჯავრებული):—შენ ვინცხა ხარ გააჩერე მაგ ენა, მე არ მეხუმრება, ჩამოვწყდი დილიდან აქ.

ქალი (იკივლებს):—ვაი, მაზოლი, მაზოლი მტკივა.

მის უკან რიგში მდგომი მუშა: —რაო ბატონო, მაროზოვის მიტკალიო. არიქა უშველოთ, სად არის.

ქალი:—მარაზოვის კი არა, ხარაზოვის არ გინდა? შენ გეუბნებიან — მაზოლი მატკინეთ, მაზოლი, გეიგე?!

მუშა:—ზურგზე თუ გაქვთ მაზოლი, არ ვიცი და ფეხები კი წინ გაქვთ და სიდგან დაგაჭერდით მე?

პატ. ბავშვი:—დედა, მსია.

დედა:—მოიცა შვილო, აგერ ფანელი ვიყიდო და გაგაძღებ.

ბავში:—დედა, კაი საწმელია ფანელი?

დედა:—კარგია, შვილო, კარგი (აჩუმებს).

ერთი ქალი (იყვირებს):—შენ, ეი, უზრდელო. ამხელა ოყლაყი რომ მომწოლილხარ უკან, რავა კედელი ხომ არ გგონივარ?!

მუშა:—რა ვქნა ბატონო, არც მე მინდა მოგაწვეთ, მარა მე უფრო მაწვებიან და სად წავიდე? (ამ დროს ილება სავაჭრო, ყველას უნდა წინ შევიდეს, ზოგი წაიქცევა).

ხმები:—მიშველე!

— გამჭყლიტეს...

— ვაი, მეხი კი დაგაყარეთ...

— ამბერკი, მე წინ მომეცი.

— ამბერკი, წერილია შენი.

— ამბერკი, მე მომეცი; სამუშაოზე მეჩქარება...

ამბერკი (ნოქარი): — ამხანაგებო, ყველას მოგცემთ, აი იქ მიეცით წიგნაკები კავშირის რწმუნებულს და ის გამოგიძახებთ (ონისიმეს). უშველე ონისიმე, დახლი არ შემოამტვრიონ დახლი(ონისიმე და ამბერკი შედგებიან დახლზე და ისე იგერიებენ ხალხს. ივლიანე კრეფს წიგნაკებს და რიგობით იძახის):

ივლიანე:—ბოჭორიშვილისა მართა.

ყველანი (იყვირებენ:— ზდეს.

ცირეკიძე:—ზდეს.

ივლიანე: — მიიღეთ.

ერთი ქალი (ივლიანეს):— თქვენ ჩემი წიგნაკი ქვეშ ამოდევით! მე შეგხედეთ და გთხოვთ ამეიღოთ და ზევით დადვათ.

მოხუცი ქალი:—მეხიცა დაგათხლიშინე მა გაფხეკილი თავზედ: ქვეშ ამოდებაზე ნუ წავა საქმე, თორემ მე ვიცი როგორც უნდა ამოდება.

ივლიანე (გაჯავრებული):— ვინ ამოდვა ქვეშ. ოჩირიდ, ოჩერედი დეიკავეთ.

მოხუცი:—აი, შენი ოჩირიცა გაზმესა და შენი ქოჩორიცა.

ივლიანე (აცხადებს):— ფანელი აღარ არის!

ერთი ქალი:— გაგითავდა, შვილო, ყორიფელი სიკეთე; შენ პატრონი არ მოესწროს შენ გახარებას (სავაჭრო იკეტება). ხალხი გარედ გამოდის, ზოგს აქვს ნაყიდი, ზოგს არა).

ერთი (მეორეს):—ქალო, შენ ქვეიღე მგონი ფანელი და რა უყავი.

მეორე ქალი (იწევს კაბას):— აგერ მაქვს შემოხვეული ბარძაყზე.

პირველი ქალი:— რავა, ბოშო, ესეც ხომ კონტრაბანდი არაა, რომ ასე დაგიმალავს?

მეორე ქალი:— არა, კონტრაბანდი არაა, მარა სოფლიდან, რომ წამოვედი ბავშვები მეზობლებს დაუტოვე. შემეხვეწეს ჩვენი ნორმაც ეიღეო; ახლა ვეტყვი — თქვენი კი არა, ვეღარც მე ევიღე-მეთქი.

პირველი ქალი:— აი, გაგახაროს ღმერთმა (იწევს კაბას და იხოვს მუცელზე). მეც ასე შევპირდი მეზობლებს და ქიარ გადაურჩი ახლა მათ ხაყვედურს.

ოკრიბელი რქიანი.

ჩემბერლენის „ნაძვის ხე“

საახალწლო მილოცვები

სტალინს

ფოლადი ხარ და ფოლადის
ფოლადის კაცს გიმკობს გვარი
ყოველგვარი ფრაქციები
რკინის ხელით აღმოფხვარი
რას მიქვია ცხრანაირი
ფრაქციები პარტიაში,
აზრი ერთი, აზრი მტკიცე,
რკინის ძმობა „ბრატ-იაში“.
არა, გვინდა „ნეოები“
გახვეული მანტიაში;
ვიცით ძალლი სად მარხია
„ახალ დემოკრატიაში“.

კახიანს

საახალწლოდ, ოცდარვაში
'კვლავაც გზედავთ მძლავრ ხმიანს.
„მტერი მოხვდა მის ენაზე“
ასე გაიძახიან.
სიტყვას იტყვის, ქვას გააპობს,
სიტყვას კვაწარახიანს.
'კვლავ მრავალ წელს გაუმარჯოს
ჩვენს ძმას, მიხა კახიანს.

მამიას

ახალწელიწადს, მხნე ბელადს
მეტი რა გითხრა მამია,
მედგრად გეჭიროს შემდეგ'შიც
ლენინის დროშა, ძამია.

მიხა ცხაკაიას

ვის არ იცის, ვინ არ იცნობს
სულით ჭაბუკ ბელად მიხას
„როგორ არის ცხაკაია“—
გერმანელმა მუ'შამ მკითხა.
—„როგორ არის? უპასუხე:
—მაგარია როგორც კეტი,
ლენინური ურყევობით
დებო'შირებს დასცა რეტი.

ფილიპეს

ჯალარა ბელადს, ბელადო,
გჯობნის ბელადი რომელი,
მშრომელი ხალხის საქმის ხარ
მებრძოლი დაუცხრომელი.
მრავალ წელიწადს გისურვებს
ამიტომ ყველა მშრომელი;
'მეც მოგილოცავ ახალ წელს,
თქვენი კეთილის მდომელი.

ტროცკის, კამენევს, ზინოვიევს,

საბელადოში ნამყოფი
ჭრთად უბელო სამია;
ცალკე ბელადობს ყოველი
—ერთი საჯდომი სკამია.
პლატფორმა 'მოსდევს პლატფორმას,
ვითომ-და დიდი რამეა...
პლატფორმას სჯობდა გენახათ
„სტანცია“ დროზე, ძამია.

ადგილობრივ ოპოზიციას

სამთა თავთა თაოსნობით
თავნი აქაც წარიხოცა;
რახან ნჯღრევას მოგვარჩინე
თქვენი წასვლაც დაილოცა.

ა.-კ. ფედერაციას

ძმათა ძმური საძმობილო ძმური ფედე
რაცია;
ძმათა ძმურმა ძმობილობამ საძმოთ ვა
დააქცია,
მტერთა მტრული მტარვალობის მტვე
რათ იქნა აქცია,
მტერთა მტრობის სამტროთ იბრძვის
სამი ძმური ნაცია.

მენშევიკებს

წელსაც უნდა ისევ-ისე
გაგიცხადოთ სამძიმარი,
თქვენი ყოფა, უნდა გითხრათ
მეტის მეტად სამძიმ არის,
საბჭოთ-ბლოსკენ ოცდარვაშიც
დახშულია თქვენთვის კარი;
კიდევ კარგი, რომ პარიზში
ბევრი არის კაფე-ბარი.
როგორა ხართ ხასიათზე?
გესიზმრებათ რა სიზმარი?
ყალბ ჩერვონცებს რომ აკეთებთ,-
სულ შესანსლეთ ხატი, ჯვარი.

შიუკაშვილს

გასულ წელში ძია სანდრომ
კარგი ყანა მოიწია,
თვეში ათჯერ მიდოცა
„ჩემანალა“ მისი „ძია“,
ალბათ წელსაც არ მოგვაწყენს
რადგან თართოთ გაიწია
ისევ-ისე ჩემანალობს
კომბალა და მისი „ძია“.

სტუდენტებს

ისწავლეთ, ახალგა'ზრდებო,
მეცნიერება სულ ხარით;
იქნებ წელს მაინც გაგაძლონ
ცხელი ჩაით და... სუხარ ით.

სახკინმრეწვს

ჯერ იყო და „შუქურებით“
სულ წაგვართვით რაღა ძალა,
შემდეგ თქვენმა ანონსებმა
არაქათი გაგვაცალა,
ოცდა'შვიდ'ში მივეხალეთ
სახელგანთქმულ მარჯან-ამოკს.
ოცდარვაში მაგ თქვენს დუქანს
ჩამოჰკიდებთ ალბათ ზამოკს.

მილიციას

ძმავ, ჯარიმათ საფურთხები
ბარე ათჯერ დავაკურთხე;
ღმერთი არ გწამთ?! ფურთხზე შტრა
ფი
არ იცით, რომ არის მწუთხე?
„სპრავკა“ მინდა: ვსთქვათ არაა
უცაბედათ ახლოს კუთხე,—
აჯარიმებთ ვინც ამიტომ
მის ბორტფელში ჩააფურთხებს?

საახალწლო „მურაბა"

— ვენაცვალე შენ სულის ფითილას, მამა ჩემო! მამა ჩემი ისეთი კაცი იყო, რომ ყველ და პურთან იჭმევოდა. მოსელპრომის შოკოლადზე ტკბილი იყო. ხათრიანი, ჯიგრიანი, თავაზიანი, დარდიმანდი, პურმარილიანი, ერთი სიტყვით, გეუბნებით, ანტიკა რამ იყო მეთქი. ის რომ ეხლა ცოცხალი ყოფილიყო ჩემ ბედს ჩემბერლენიც*) ვერ დაჭყევდა. იმის ფრთის ქვეშ ისე ვგრძნობდი თავს, როგორც ჩანგალისტი მუქთა კუპოში.

— ჩვენი სუფრა მუდამ გულუხვი იყო. აღდგომა დღეს ბატკანი არ გვაკლდა, და წყალკურთხევას —ინდაური. ახალ წელიწადზე ხომ ლაპარაკიც მეტია. რა არ იყო სტოლზე: გოზინაყი, შვინდის, ვარდის და კაკლის მურაბა, ჰინდის ხურმა, ალუჯანაბადი, ჭანჭური, მიამფური: ქალისბადანი; კახური ჩურჩხელები და ლელვის ჩირი: წითელი ვაშლი და ცალკე ვაზაშიც თხილი და წაბლი, ფოჩვიანი კანფეტკებით მორთული.

—- მაგრამ ვის შაეძლო ხელის ხლება. სანამ ცხონებული მამა ჩემი ახალ წლის დილის ცერემონიას არ გააკეთებდა. ჩვენ ნება არა გვქონდა ხელი გვეხლო ტკბილეულობისათვის. ცერემონიას უწოდებდნენ „დაბერვას" და ეს დაბერება არც ისეთი პუსტიაკი რამ იყო. ფრანგების ეკლესიაში იმდენი თილისმა შტუკები არა ხდება, რამდენიც ახალწლის „დაბერებას" მოსდევდა.

— აი, საქმე რაში იყო, პაპაშა ადგებოდა. ხოლმე ახალწლის დილის გარიჟრაჟზე, წამოისხამდა წელზე თავის შალის შარვალს, როგორც იმერულ ყაბალახს, აიღებდა ხელში ლეკ-ყაფურას მოკალულ სინს გოზინაყით, მურაბებით და თეთრი ფულით მორთულს, გავიდოდა კარში, სამჯერ შამოატარებდა ამ ძღვენს დერეფანში თონის გარშემო და დაბრუნდებოდა სახლში ამნაირათ ნაკურთხ ტკბილეულობით და ფულით. შემოსვლისას დადგებოდა სტოლის წინ და სამჯერ იტყოდა: „შემოვდგი ფეხი, გწყალობდეთ ღმერთი, ფეხი ჩემი—კვალი ანგელოზისა". ამ ლოცვის შემდეგ ჩვენ, მძინარებს, ჩაგვიდებდა პირში ზოგს გოზინაყს და ზოგს კიდევ მურაბას. ვისაც ამ დროს გამოეღვიძებოდა, იმას ვერცხლის ფულსაც აჩუქებდა.

— სუყველა ამას ერქვა ახალწლის დაბერება. ეს იყო ძველ დროს, როცა რომ გირვანქა თაფლი თორმეტი კაპეიკი იყო და ნიგოზი რვა კაპეიკი. ქილებიც მურაბებით გატენილი გვქონდა. მამა ჩემი მაშინ შაურიან საქონელს ორშაურათ ჰყიდდა და კარგ გროშებსაც აკეთებდა. ეხლა კი ნარკომტორგი ათაბეგოვი გვიბრძანებს ორშაურიანი საქონელი შაურათ გაჰყიდეთო და ვექსილებიც პროტესტში არ გაუშვათო.

— მახლას. სულ ყველაფერი ამ თარ.კლში ვერხნაგამათ არის და წლევანდელი ახალწელიწადიც ვერხნაგამათ გამოდის. ჩვენმა კასირმა ოცდა ორი მანეთი მომცა. რომლიდანაც ზავხოზმა ოთხი მანეთი შეშის გამომიჩოტკა და მესტკომმაც რვა და ათი შაური კი—პროფკავშირისა. ავიოხიმისა, პადშეფნი ატჩისლენიე და უპატრონო ბოვშების სასარგებლოთ. მოდი და ამნაირ დვაინომ ბუხჰალტერიის შემდეგ გოზინაყზე და დაბერებაზე იფიქრე.

— არაუშავს რა. გულს არ ვიტეხამ. თუმცა ფული არა მაქვს, მაგრამ გული ისე მაქვს სუფთა და გაპრიალებული, როგორც გოსიზდატის პარკეტნი პოლი. ვისაც ფული ბევრი აქვს, იმის გული და ნამუსი ხმალაძის პლევატელნიცასავით ჭუჭყიანი არის. გოსოპერას რომ ფული არა აქვს, იმიტომ ყველანი სიმღერაში არ იტარებენ იქ დროს, აი! დენგი ზდეს როლ ნე იგრაეტ. ტი ვსეგდა დოლჟენ ბიტ ვესიოლი.

— ვესიოლათ ვარ და ვესიოლათაც უნდა მოგილოცოთ ახალი წელიწადი. ჯერ ტელეფონით ვაპირებდი მოლოცვების გადაცემას, მაგრამ ჩემი გამოანგარიშებით თბილისის ტელეფონით სუტკაში შეიძლება ელაპარაკო თორმეტ კაცს და მე კი მინდა ერთი ორმოც კაცს მაინც მოულოცო.

— ვარჩიე ისევ ჩვენი „ტარტაროზი", რომელსაც ნახევარ საათში ოცდა ორი ათასი კაცი კითხულობს. ტარტაროზჯან, გაქებ და პირველსაც შენ გილოცავ, იმიტომ, რომ ფელეტონების ფულები თავის დროზე გამომიგზავნო (არ დაგავიწყდეს, რომ შენგნით ორი თვეა მწარე არაყიც არ ვიცი, აი*).

„ტარტაროზს":—1928 წელში იმდენი ახალი მკითხველები მოგმატებოდეს, რომ ცენტრობუმტრესტის და თანამშრომლების ძველი ვალი ასი პროცენტით გაგესწორებინოს. შენი მტრების ჯიბეები ისე დაიცალოს, როგორც ოპოზიციის რიგები ილევა.

ოპერას:—თუ გინდა რომ ახალწლიდან მეტი ასიამოვნო შენს მსმენელებს, პარტერის კრესლოები გადააკეთე კრავოტებათ (ადნასპალნი). კრავოტები შეგიძლიან შეიძინო მეტალოტრესტში იაფ-ფასებში.

ქართულ დრამას:—1928 წლიდან გისურვებ ჩემანანალა კომბალის ნეხვი გამოიხვეტო სცენიდან და ხელი მოჰკიდო ხეირიან რამეებს, არ დაგავიწყდეს, რომ „ამერიკელ ძიის" შემდეგ თეატრი უნდა აკურთხებინო და პატარა ვენტილიაციაც მოახდინო.

გოსკინპრომს:—აპარატის გაჯანსაღება, ორმოცი ძიძის მოშორება და ერთი კარგი პატრონის შოვნა: პატარა გეგმა და დიდი საქმიანობა. ზედმეტი გოსტროლიორების, ყბედების და რუსთაველის პროსპექტის გმირების ჩამოშორება.

ჩვენ ქვეყანას:—1928 წელს ორასი ათასი ფუთი აბრეშუმი, ნახევარი მილიონი ფუთი ბამბა, ექვსი მილიონი ვედრო ღვინო, ოთხასი ათასი ფუთი თამბაქო, ორმოცი ათასი ფუთი ჩაი, რვა ახალი ელსადგური, ექვსი ახალი ქარხანა და ორასი ახალი სახლი.

მენშევიკებს: — კათალიკოსის ლოცვა-კურთხევა და ბერიას პოლნი პანსიონი.

ოპოზიციას:—ტვინის კლიზმა.

ფოჩვიანი კანფეტი.

„დალოცვილი წუთები"

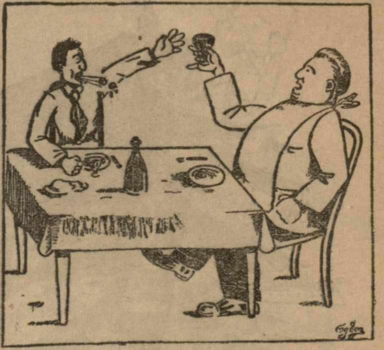

ბაბუ: (მის ნაცნობ უმუშევარს) ღმერთმა მრავალ წელს გვამყოფოს ასეთ მდგომარეობაში.

უმუშევარი:—!!! (პირიდან ლუკმა უვარდება).

---

*) ძალლის მაგიერ.

*) რა ჩემი ბრალია, რომ შენ ფული არ გჭირდეს და ჰონორარი არ მიგქონდეს დროულათ!

ქუთაისის ბაზარში

„ბიჭები“:—მე წავიღებ, ბატონო, პროვიზიას...
მოქალაქე:—გამიშვით, თავი გამანებეთ... რას წაიღებთ, თქვე ოხრებო!... ერთ გირვანქა ყველს და წიწილას მეც კი წავიღებ!

საახალწლო სიზმარი

(ღვინით შეხურებულ პოეტის ძილში ნახული და გაგონილი

თბილისის ქუჩები თითქოს ძველი, მომაკვდავი წლის უკანასკნელ ამოსუნთქვას შეებოჭა, ისე იყო გარინდებული. იქნებოდა ღამის 3 საათი, რომ ქუჩაში მოისმა ხმა-მაღალი სიმღერა: „აბა დელი დელა“... ვიღაც ფარფატით მოდიოდა. მისი ხმის გამოძახილი მთელ არე-მარეს ედებოდა და თითქოს სხვა ქუჩებიდანაც აძლევდენ ხმას.

ეს გახლდათ დიდებული პოეტი **სილოვან წიკუნტალაძე**. თხელი პალტო მაგრად შემოეხვია ტანზე, ფეხზე მოღრეცილი ფეხსაცმელი ეცვა და ისე მოსტოპავდა ტალახში, თითქოს კარგ ამწვანებულ მინდორზე დადისო.

ის უცბად შეჩერდა. უაზრო თვალები ქუჩას მოავლო, ხელები წინ გაიშვირა და რიხიანად წარმოსთქვა:

ჩემო თბილისო, ღამე ფხიზლობ
როგორც რომ ჭოტი,
ისე მიყვარხარ, ვით საახალწლოთ
შემწვარი გოჭი.

— ხა, ხა, ხა, აბა თუ ბიჭია ვინმე ქართველმა პოეტმა მაჯობოს ექსპრომტებში!—გადაიხარხარა მან და ტლაპა-ტლუპით წამოვიდა წინ.

უცბად შეჩერდა. სახეზე მოისხანება დაეტყო. ვიღაცას თვალები დაუბრიალა, აღელდა. ვიღაცას თვალი მოჰკრა. ქუჩაში ვიღაც მიდიოდა აბუზული, ფარაჯაში გახვეული, დიდი ჯოხით ხელში. სილოვანი აღშფოთდა, ნამდვილ ვეფხვს დაემგვანა და რიხიანი ხმით შესძახა.

— ჰაა! ვერ წამიხვალ ვერა! როგორ მიიპარები?! შესდექ!

უცნობი შესდგა, მხოლოდ სილოვანისთვის არ მოუხედნია.

— გიცანი ვინცა ხარ, გიცანი. ძველი წელი ხარ, და მიიპარები. ვერ გაგიშვებ ისე, თუ ჩემი შხამიანი ლექსი:

იპარება, როგორც ტურა
ჩაჩანაკი ძველი წელი,
მივაყაროთ ქვა და გუნდა
წვერში ვსტაცოთ მაგრად ხელი.

— ხა, ხა, ხა — ნელი, ხმით ჩაიცინა და ნელა განაგრძო გზა.

ჩვენი სილოვანი ამან უფრო გააბრაზა. გაანჩხლებულმა მიაყარა ქვები, ჯოხები, რაც კი რამ ხელში მოხვდა. შემდეგ ვეფხვივით გადახტა, ამოუდო ქვეშ და დათვივით ბდღვნა დაუწყო.

უცნობმა მორთო ღრიალი.

ეს იყო მეეზოვე.

მეეზოვეს ყვირილზე მოცვივდენ მილიციონერები და ძლივს გააგდებინეს ხელიდან გამხეცებულ სილოვანს.

— კაცო, გამიშვით, ერთი მაგრად მოვბრიგო ეს ძველი წელი.

მილიციონერებმა ის კომისარიატში მიაბრძანეს და დიდი აყალ-მაყალის შემდეგ, მოასვენეს ცალკე ... ოთახში, სადაც მალე ტკბილად ჩაეძინა.

ახალი წელიწადია. [illegible] მზიანი დღე არის. სილოვან წიკუნტალაძე უქუდოთ მისეირნობს რუსთაველის პროსპექტზე. შუა დღეა. სილოვანი სამ სართულიანი ლამაზი სახლის წინ შეჩერდა და ზევით აიხედა. იქ არის „სახელგამი“ ე. ი. საქართველოს სახელმწიფო გამომცემლობა, ე. ი. ყოველ ჯურის ქართველ პოეტ-მწერალთა სოციალურ-უზრუნველყოფის დაწესებულება. სილოვანი უცბად თვალს მოჰკრავს დიდრონი ასოებით დაბეჭდილ განცხადებას, სიხარულით იქვე გაქვავდება და დაიწყებს კითხვას: „ახალი წლის საჩუქარი სრულიად საქართველოს პოეტ-მწერლებს, — ასე იწყება განცხადება — სახელგამი ბოდიშს იხდის ქართველ პოეტების და მწერლების წინაშე, რომ დღემდე ვერ აკმაყოფილებდა ჰონორარით მათ; ვერ აძლევდა ერთბაშად და თავის დროზე ავანსებს, რისთვისაც ღირსეული საყვედური დაიმსახურა მათგან (მართალია ზოგიერთმა პოეტ-მწერლებმა აუარებელი ავანსები მიიღეს და დანაპირები არ შეასრულეს, არაფერი არ დასწერეს, — მაგრამ ეს იყო იმ დროს, როცა ბონები იყო ხმარებაში). დღეს 1928 წლის პირველი იანვარია. ჩვენ განვიზრახეთ დღეიდან პირნათლად და სისწორით ვაწარმოოთ ანგარიშსწორება. დასამტკიცებლად ამის: დღეიდან ვიწყებთ სრულად ჰონორარების გაცემას (აღებული ავანსები ჩამოწერილია და არ გამოერიცხებათ)

დღეს შეუძლიათ მიიღონ ჰონორარი ქვემოდ ჩამოთვლილმა პირებმა, ხვალ სხვებმა, ზეგ კიდევ სხვებმა და ასე ამ რიგათ იმედი გვაქვს ერთი კვირის განმავლობაში სრულიად დავაკმაყოფილებთ და მთელი წლით უზრუნველვჰყოფთ მთელი საქართველოს ჩვენს ძვირფას, საყვარელ მწერალ-პოეტებს).

სია იმ პოეტ-მწერლების, რომლებმაც 1 იანვარს 1928 წ. უნდა მიიღონ ჰონორარი:

1) ჯავახიშვილი (ძველად ადამაშვილი) **მიხეილი** (იგივე მიშა) — 124.000 მანეთი (უნდა წარმოადგინოს ოთხმოც და ცამეტი განსაცვიფრებელი ახალი რომანი, ორასი პატარა მოთხრობა და ორმოც და ათი დრამა. სცენარის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის, რადგან ჯერ საკითხი არ გადაწყვეტილა ვინ უნდა გადაიხადოს ჰონორარი სახკინმრეწვმა თუ სახელგამმა).

2) რობაქიძე გრიგოლ (იგივე გრიშა) — 112.000 მანეთი (უნდა წარმოადგინოს ოცდა ათი ისეთი დრამა, რომლებსაც ვერც ერთი ქართველი მწერალი, ვერც ერთი მკითხველი და ვერც ერთი მაყურებელი 25 წლის განმავლობაში ვერ გაიგებს.

— ექიმმა მითხრა: ერთი ჭიქა ღვ ინო მოგიხდებაო!.., მე კი მესამე ყვარტს ვსვამ, და ფეხზედაც ველარ ვდგები!

3) [illegible] ალი [illegible] 000 მანითი. (უნდა წარმოადგ[illegible] ოცდა ჩვიდმეტი ფუთა 'შარ'-ლექსი და ერთი ტონა სუფრის ექსპონტები).

4) ტაბიძე ტიციანი — 65.000 მანეთი (უნდა წარმოადგინოს 25 ცნობარი — ყველა დაბა - ქალაქებზე ცალკე; შეღვინიანებულ კაცის მონოლოგები — 15 და რამდენიმე ლექსი).

5) ეული ალექსანრდე (იგივე სანდრო) — 37.000 მანეთი (უნდა წარმოადგინოს პოემა „ცეცხლ მოდებული ქარხანა" და „გლეხ- ბოსელში").

7) ქუჩიშვილი გიორგი (იგივე გიორგი ჩხეიძე) — 8.000 მანეთი (წარმოადგინოს ძველი და ახალი ლექსები).

8) ტაბიძე გალაქტიონ (იგივე გალაქტიონ ტაბიძე)—6.000 მან (ვალდებულია ჩამოიტანოს სოფლიდან ბუხართან დაწერილი ლექსები —რიცხვით 1764).

10) წიკუნტალაშვილი სილოვან (იგივე პოეტი ჩერიაძე) 2.000 მანეთი (უნდა წარმოადგინოს მხოლოდ მისი ახალ დაწერილი უკვდავი პოემა).

— ვაჰ! თქვენი ჭირიმე, თქვენი. ორი ათასი მანეთი. რავა იცხონეს სული. აბა ეხლა მე მიყურონ ქეიფი! — სიხარულით წამოიძახა სილოვანმა და ისეთი შეიკუნტრუშა, რომ ფიცრის ტახტიდან ძირს გადმოვარდა. წამოჯდა, თვალები მოიფშვნიტა და ლაზათიანად დაამთქნარა.

— ნუ თუ სიზმარი იყო და გაქრავით ოცნება? — ნელის ხმით ჩაილაპარაკა მან.

ხმაურობაზე მილიციონერი შემოვიდა და რაკი სილოვანი ამ მდგომარეობაშ ნახა, სიცილით ახალი წელი მიულოცა.

— ხომ კარგად გამოფხიზლდი, ამხანაგო? ეხლა შეგიძლიათ სახლში წახვიდეთ.

სილოვანი წამოდგა ქუდი ჩამოიფხატა და დარცხვენილი გავიდა ქუჩაში.

მიდიოდა ტალახიან ქუჩაში და ნელი ხმით ღიღინებდა: „დალიე დამალევინე ეს ღვინო ოხერტიალი".

ალმასხან.

ᲒᲣᲠᲣᲚᲘ ᲡᲪᲔᲜᲐ

აგი კომუნისტებმ ტყვილა ჩივიან: —რეჟიმ-ეკონომია გვაქო. ე, დალოცვილებო, მის კაპეიკს წვენს ადენენ: სხვისი კი აფერათ მიაჩნია. ყურგახვრეტილ შაურს არ ხარჯავენ ტყვილა: ეს მეც ვიცი. მარა ამ ჩემ ყაზილარებს რამ გააზზეკია ცხვირი განზე! ღდინძალლები რამ გამოაჩერჩეტა ნეტავი ასე? რეჟიმ-ეკონომია აგენიზა დალიე-დამილიე ყოფილა და მეტი არაფერი. თუ ქალაქს ერთ ახალ წელიწადს ითენებს ხალხი, აგი სოფელი, ჩემი არ იყოს, რამ აატენტერა ნეტა? გული აგერ-აგერ გასკდება. ბალნები კომსომოლისტებში ჩაეწერენ. ღამე და დღე მე და ჩემ ცოლს ძილი აღარა გვაქვს. აგი დღესასწაულები სულ წამამწარა მაგ შეჩვენებულებმა, თვარა კარის გაღებას ღამე ვინ ჩივა. თუ ქვეყნის საქმეს მაგენი გააკეთებენ, მე სულ კარებზე ვიქნები აყუდებული ყარაულათ.

ხო, იმას ვამბობდი, სახლში ორი ბიჭი ცეკვისტი მყავს. ერთი ოპუზიციორია. მე და ვარდოიე — ჩემი მეოთხე ცოლი, რაც სხვა ხალხია, იმ პარტიის ვართ. მეოთხე ცოლი იმაზე მყავს, რომ ამ ბალნების ჩხუბმა სამი შეიწელა და მეოთხეც სარზე გადასაკიდს გავს. სადილზე ვქდანვართ; ჩამოაგდებენ პოლიტიკურ ლაპარაკს. დოურთავენ თავში ნიგუზლებს ერთი მეორე და სულ რანცხავენ საინებს, ჭიქებს და დოქებს (ეს პირველი რეჟიმ-ეკონომია ჩემს ოჯახში!).

ახლა ახალი წელიწადი მოდის, იგინი იძახიან:—ჩვენ ახალ მოდით უნდა ვიპრაზნიკოთო (ჭამაში კი აღარ ოპოზიციონერობენ). და ასე ერთი შობა და ახალ წელიწადი იმათ უნდა გადაუხადოთ მე და ვარდოიამ.

მოიყვანენ თავის ამფხანაკებს. მოხთიან ჭურებს თავს... ღვინო, ქათამი, გოჭი, ინდოური, მამალი... და ხანჩლავენ... მე და ჩემი ვარდო კი ამ დროს შვა მარხვაში ვართ

ნახუარი თვის მერე გათენდება ნამდვილი ახალ-წელიწადი. დეესწარით ყველა მრავალს... მარა ხორცას განანახავს ვერ მეიძევ ოჯახში, — სულ გაათავეს და შეყლაპეს შვილებმა. დოუჯექი ცარიელ სუფრას. უყარე კაკალი და ჩიჩე მატყლი (სად არის თვარა!) თუ სამე მორჩა პურას ქფილი, გამოვაცხობიებ ქალს ერთ ან ორ პატარა ღვიძელს, მოვხარჩავ თუ ვნახე ბუდეში კვერცხები და ასე ვითენებ პრაზდნიკებს. აი, ასე ესმით ჩემს შვილებს რეჟიმ-ეკონომია: ერთი შობის და ახალ წლის მაგიერ, ორი უნდა ვიხადო ყოველ წლიურათ.

ძნელ-ოლლი.

აღარც დღეს

ზდგა დილით მღვდელი,
ლაივარცხნა წვერი,
და ცოლს უთხრა:—სტოლზე
გადაწმინდე მტვერი.
წავალ მე ტაძარში,
გამოვაღებ კარებს;
ყველას ერთხმად დავრეკ
სამრეკლოზე ზარებს.
ჯეელსა თუ მოხუცს
გამოუჭედ ყურებს;
ალბად მომართმევენ
გოჭს და ხაჭაპურებს.
მოვაგონებ ყველას
მიცვალებულს-მკვდარსა
და საკურთხზე ნუ თუ
მეტყვიან მე ვარსა?!
და უცადა დიდხანს,
სალამომდი გვიან.
საკურთხი კი არ სჩანს;
ან და რას მიქვია?!
და აწივდა მწარეთ
ცარიელი კუჭი
მიხვდა მღვდელი, რომ ცდა
იქნებოდა ფუჭი...
წამოვიდა სახლში,—
„შეუკურთხა“ საყდარს.
—რაღ ეშველება
ჩვენს ცხოვრებას წამხდარს.

ქაჭიეთელი.

თელეთობა

(ანუ ახალ წლის ვაჭრობა ბაზარში)

ყასაბი: იფ!... მადამ-ჯან, საიდან გინდა მოგიჭრა; ნუ მაგვიანებ!

ქალი: ჟარკოვისათვის მინდა, ბარკალი მომიჭერი.

ყასაბი: დალოცვილო, რა კარგი თამადასავით მეუბნები, ეხლა მთელ ცხვარს შენთვის ხომ არ წავახდენ?

მექათმე: დედიჯან, აი ეს ქათამი ჩემ ცოლის ჩუმათ გამომიტანია.. სახლში ბარიშნასავით გამომიზარდია, ეხლა ხომ იცი ახალი წელიწადია და ყველა ვემზადებით.

დედაბერი: ერთ მანეთს მოგცემ მეტი არა ღირს....

მექათმე: წადი შენი დედის საფლავიც.. არა, ბარემ სთქვით მუქთათ მომეცი-თქო

დედაბერი: ემ წუთას მილიციონს დაუძახებ, რას იგინები შე ოხერო კინტუავ!

მექათმე: ისე ცხონდი, რამდენიც რომა ჩემისთანა სტუდენტი შვილი შენცა გყავდეს... და შენისთანა სახაშლამე ხალხი იმ საიქიოს წინდებს უნდა ჰქსოვდეს; აფსუს დედამიწავ, ვის ატარებ ზურგზე!

კინტო: დედი, არჩევით არ მოგცემ; აქ ერკოპის პრუქტოვოი მაღაზია ხომ არ არის? კილო ვაშლი გინდა ეს ამირჩიე, ეს დამპალი არ ჩამიდო, ეს სწორეთ ასწონე... ვახ! რა ხალხი ხართ და!

მოხუცი: ვაი, სასწორში თითს არტყამ და ხმა არ ამოვიღო?

კინტო: დედიჯან, მაშ ტეხნიკუმი ტყუილათ გამითავებია?... ოთხი მასწავლებლის ხელში ვყოფილვარ: ერთი ამ იარმარკია, მეორე დეზერტირისა, მესამე მაიდნისა და მეოთხე ჰავლაბრისა... :

მოხუცი: შვილო, გეხუმრები, ჯავრი რათ მოგდის?

კინტო: ვა ხუმრობა რომელია, მეც კაცი ვარ, ვირის თავი ხომ არა ვარ; ნერვები ამითამაშდება ხოლმე შენისთანა მუშტარი რომ მომიახლოვდება ხოლმე... შაფრანი კილო ტრიცატ!

მეშწვან.: ორი კონა ბოლოკი და წვანილი, სულ ათი შაურია!

მყიდვ.: კაცო, ხუთი შაურის მაგივრად ათი შაური?

მემწვან.: ვა, დღეს თელეთობაა, ამხანაგო, დვაინოვია.

გლეხი (მემწვანილეს): ძია-შვილო, ჩურჩხელას არ იყიდი?

მემწვან.: მამა-შენს ხვალ პადარკათ წაუღე... მიულოცე..

გლეხი: რასა მწყევლი შე ჩემანალო?!

მემწვან.: ვა, გიჟი ხარ შე მაძაღლმერთ ძაღლო: არ მინდა მეთქი!

მემწვან.: აბა დილმის მაწონი დილმისა..

კინტო (მემაწვნეს): მამობილო, რა მოგცე, რომ ეგ მაწონი თავზე დაისხა, შე ჩემის თექვსმეტიანო, რომელი კათათვის სიცხე დგას, რომ მაწონსა ჰყიდი?... ბარემ ვირებით მაროჟნი მაიტათ და გაყიდეთ.

მემაწვნე: ჰა, დილმელს მეძახიან; ბოლჩა არ გამახსნეინო, თორემა... ავარები ჩვენა ვართ... აბა მაწონი ორი ქილალაა!

ერთი მოქალაქე:—რა გინდა, ძმაო, ბურთი და მოედანი ამ ვაჭრებს დარჩენიათ, ორმაგ-ფასებში ასაღებენ საქონელსა.

მეორე მოქალაქე: ამ ვაჭრების თელეთობაა მეგობარო, თელეთობა.

პირველი მოქალაქე: მართლაც და ამ ახალ წელიწადს ამათ თელეთობა გაუთენდათ, ძაღლი პატრონს არ იცნობს....

მეორე მოქალაქე (ყვირის): — თქვენი ჭირიმე, ვის მივმართო, ჯიბიდან ორმოცი მანეთი ამომაცალეს... მიშველეთ რამე...

მესამე მოქალაქე: აი, ამას, გაუთენდა ბედნიერი ახალი წელიწადი.

ქალი (ხალხის ეკითხება):— უკაცრავათ ინდაური ამომაცალეს კარზინკიდან ხომ არ გინახავთ?

მემწვანილე: ქალბატონო, კითხავ ნინუასთან მიდი და ის გეტყვის სანამ ფურნეში არ მიუციათ შენი ინდაური.

კოწახური.

შარადა

შილოცვები და ქეიფი
ადათი არის ჩვენია,
და მეც მსურს ჩემსა მკითხველსა
მივართვა მცირე ძღვენია.
მკითხველო, შენთან ვაყები,
დავრჩები შენთან მარადა,
მსურს საახალწლოთ მოგიძღვნა
ეს ჩემი მოკლე შარადა.
ნუ დაიზარებ... მაშ აბა,
მომართე, ძმაო ხელია,
სიტყვა საჭირო ჩვენთვისა
არც თუ ისეთი გრძელია.
ოთხი ასოთი შემდგარი
სახეს ამშვენებს ხშირადა;
ყველას არა აქვს, ძმობილო,
მოიპოვება ძვირადა!
წამომჯდარი არს სახეზე,
ხშირად ბალნითაც იმოსვის:
ნიკაპს, ცხვირს, ანუ ლოყასა
ამშვენებს იგი როს აზის.
ხელოვნურადაც კეთდება,
რომ დაიმშვენონ ტუჩია,
ქალებს ეს მოაშლევინო,
ამისი ცდა, ძმავ, ფუჭია!
ეს სამკაული სახისა
არ დაფასდების ფულადა,
ორ მარცვლიანი ეს სიტყვა,
შარადას უნდა სრულადა.
ახლა გვჭირია ანბანის
ასო პირველი მხსნელადა,
რათა ამ სიტყვას სათუთსა
წინ დაუყენოთ მცველადა.
მერე მართლწერას მივმართოთ:
ერთი ნიშანი გვჭირია,
რომლის ხმარებაც წერილში,
არს მეტის-მეტათ ხშირია
სხვა ნიშნებიდან, მკითხველო,
ის მუდამ მითი ხხვავდება.
რომ იგი ისმის მაშინა,
როცა აზრები თავდება.
სამმარცვლიანი ეს სიტყვა
შვიდი ასოდან შესდგება,
პატარა ბრძოლა ჩვენ მასთან
აუცილებლათ შეგვხდება.
ვიშიშვლოთ ხმალი. ვექვეთოთ,
გამოვჭრათ შუაში გულია:
ორ-ორი ასო წინ-უკან—
დავტოვოთ უკლებულია.
სამი კი გადავისროლოთ,
ეს გამოჭრილი ასონი,
ნარჩენის შეკოწიწება
ძნელი არ არის მე მგონი.
მივადგეთ ერთი-მეორეს
ესე ნაწილნი ნახულნი,
შეგვრჩება ხელში შარადა
აკინძულ-გამოჩარხული.
სულ ორი სიტყვით შესდგება
ესე შარადა გრძელია,
ეს რომ ვერ ახსნას ისეთი
კაცის მონახვა ძნელია.
მივიღებთ სიტყვებს, რომელთაც
შეჰხარის ირგვლივ ყოველი
და მეც თვით მისგან, მკითხველო,
ერთობ ბევრს რასმეს მოველი.
ძველი წაიქცა, მოისპო,
მის ადგილს იჭერს ჭაბუკი,
ხალხი მას ხვდება ზეიმით,
იკვრის: ნაღარა და ბუკი.
ესე მოვლენა ჭაბუკის
არს მნიშვნელოვან დიადი,
მისგან გასწორდეს მთა-ბარი.
დაიმსხვრეს ბნელი, წყვდიადი!

გოგია.

ჯოჯოხეთის კუთხე

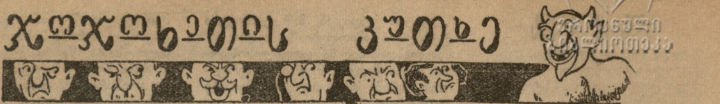

„ᲨᲐᲘᲒᲣᲚᲘ“ (რა თქმა უნდა —მყრალი)

თბილისელ სახლის-პატრონებს შეუძლიათ იამაყონ, რომ მათი კოლეგები (ამხანაგები) თელავში შეტევაზე გადავიდენ მდგმურების წინააღმდეგ. მებრძოლთა ამ თავგანწირულ რაზმში შედიან: **კბილაშვილი** (ნივთებს გარედ უყრის მდგმურს და ეხმარება „გამოსახლებაზე“), **იორდანოვი** (თავზე ნაგავს აყრის, ალბათ სხვისი თავიც, როგორც თავისი სანაგვე ყუთი ჰგონია!), **იმერლიშვილი** (ფანჯრებს უმტვრევს, რომ ოთახში სუფთა ჰაერი შევიდეს), **ჩიკვაიძის მანია** (ჩხუბით და აწიოკებით თავს აქცევინებს და ართობს ქვრივ-ობლებს), **მუმლაური ხიკოს სახლობა** (კარებს უკეტს, რომ ქურდი არ შევიდეს ბინაში და არც თვითონ დგმური), **ჭიპრიკაანი** (ხშირათ „ახურებს“ მდგმურებს, რომ სიცივე არ იგრძნონ), **მექაშვილის ოჯახობა** (წყალსასხამს თავზე დგმურებს თავის დასაბანათ), **ლეკიშვილი თამარა** („პლეტას“ უნგრევს, რომ სათბობი მასალა არ დაეხარჯოს დგმურებს) და **ოლდა—ბალდოვაანთ რძალი** (კეტით გამოედევნება იმის გასაგებათ,— რომელია უფრო მაგარი—თავი თუ კეტი).

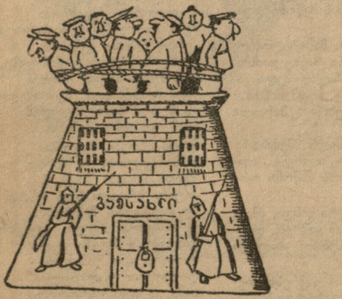

„... ასეთი იშვიათი თაიგული რომ არ დაჭკნეს, საჭიროა ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ ვაზაში (ესე იგი მილიციის ან და გამსახლის საკანში ამყოფოს რამდენიმე დღით რათა ამ ქვეყანას დაუბრუნდეს. თუ ეს ასე მოხდება. მაშინ აღარ იქნება საჭირო

„მუშის მათრახი“.

ᲛᲘᲔᲪᲘᲗ „ᲕᲘᲖᲐ“

არც ისე ყოფილა საქმე, როგორც ჩვენ გვეგონა. ბიუროკრატობა ზოგიერთ შემთხვევაში სასარგებლოა. ავიღოთ ცოცხალი მაგალითი:

ნოემბრის 20-ში ჩოხატაურში იპოვეს კლდეში გადაჩეხილი კ. ბოლქვაძე, რომელიც მიიცვალა მესამე დღეს. ამბობენ—აქ შურისძიებას აქვს ადგილიო. საქმე გადაეცა ოზურგეთის გამომძიებელს.. მიცვალებული ჯერაც დაუმარხავია.

აი, სანამდი მიდის ოზურგეთის გამომძიებლის კაცთმოყვარეობა. მას შეებრალა, შეეცოდა მიცვალებული, რომელმაც ეს მშვენიერი ქვეყანა დატოვა და სიკვდილის შემდეგ ამდენ ხანს კიდევ აცდევინებს ამ ქვეყნათ.

მიცვალებული კი სამართლიანათ უსაყვედურებს გამომძიებელს.

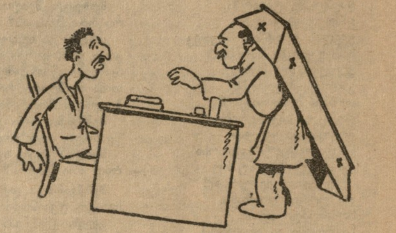

რას მერჩი, ძმაო? მომეცი „ვიზა“ და გამიშვი **ჩემს გზაზე!**

საწყალი მიცვალებული ამდენი ხნის ლოდინში ისე გახმა და ჩამოჭკნა, რომ ჩონჩხს დაემსგავსა.

ეს წერილი დასრულებული არ გვქონდა, რომ მივიღეთ ახლი მიცვალებულის განცხადებისა, რომელიც მას მიუცია

ოზურგეთის მაზრის გამომძიებელს!

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐ:

ერთი თვეზე მეტია, რაც გარდავიცვალე და მას შემდეგ ჯერ კიდევ დაუსაფლავებელი ვარ. ვიმყოფები ძალიან უხერხულ მდგომარეობაში, რადგანაც არც ამ ქვეყნისა ვარ და საიქიოსაც ველარ ველირსე. ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, მე არ მინდა ჭირისუფლების შეწუხება; წარმოიდგინეთ მათ მდგომარეობაში თქვენი თავი და მაშინ ადვილათ მიხვდებით. გაცნობებთ რა ამას, გთხოვთ დაუყოვნებლივ გამოიკვლიოთ ჩემი კლდეში გადაჩეხის ამბავი. წინააალმდეგ შემთხვევაში მე იძულებული გავხდები საქმის დასაჩქარებლად დაგიჯდეთ კაბინეტში და არ მოგშორდეთ საქმის დასრულებამდე. ხუმრობა ხომ არ არის ამდენი ხნით დაუსაფლავებლობა!

ვრჩები კუბოში თქვენი ყურადღების მოლოდინში, ნახვამდის!

ᲐᲘ, ᲔᲡ

მუშკორია ახ-ლი და ის კი არ იცის და კითხულობს, თუ რა ეკადრება თბილისის საბარგო მოლარეს— პარმენ ბერიძეს, რომელმაც:

თუკადრისა ქალის სამართლიანი შენიშვნა... ორი საათს აცდია... შემდეგ პაპიროსი მოიტანა და დასცინა: —რომ გაჩუმებულიყავი, ახე არ შეგცივდებოდათ!

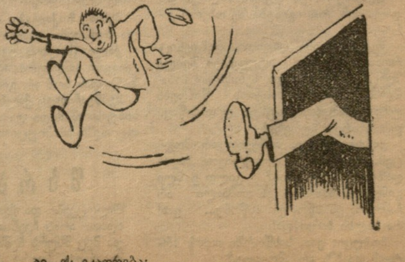

აი, ეს ეკადრება:

ცნობათა მიღება

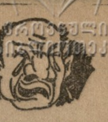

„დილას“ (ტყიბული):—„ტარტაროზი“ არ ერევა (ჩემ-ბერლენივით) სხვის შინაურ საქმეში და იცავს ნეიტრალიტეტს. სიყვარული ჩვენც გვაინტერესებს, მაგრამ არა რომანტიული, არამედ საქმისადმი. აი ამ მიზეზის გამო იბეჭდება მზგავსი წერილები.

კალთაროს (სამტრედია):—ჩვენ მოვიყვანთ თქვენს ლექსიდან დასაწყისს და ბოლოს:

ტეჩე ორისა ანგარანს
განაგებს ნოე დიდია.
აქეთ და იქით პარპაშობს,
საქმე ფეხებზე ჰკიდია.
ამ კაცის გასასწორებლათ
გვჭირია თქვენი ჩანგალი;
თავში დაარტყი ჩაქუჩი,
წელში ამოვდოთ ნამგალი.

შე კაი კაცო, ერთი მას ჰკითხე ყველა ამის შემდეგ შეეძლება თუ არა იცოცხლოს კიდევ?! თავში რომ ჩაქუჩი დაარტყათ და ნამგალი წელში ამოსდოთ,—განა ცოცხალი დარჩება კაცი? ეს მართლაც გასწორება იქნება, მაგრამ სამიცვალებულო გასწორება. ჩვენ ჯერჯერობით ვერ ჩავიდენთ მაგ ცოდვას.

„სალამოს“ (ტყიბული):— თქვენ გვთხოვთ — ლევარსი როხროხაძემ გიპასუხოს,—თუ რატომ ასე ცივა ტყიბულის ახალი მალაროს სამკითხველოში და რატომ დამსგავსებია იგი საყინულეს?

ამაზე ლევარსიმ ასეთი პასუხი მოგვცა:—ალბათ იმიტომ ცივა, რომ ცეცხლს არ ანთებენო.

ამიტომ, არც გასაკვირია, რომ შიგ ვერც ჟურნალ-გაზეთებს ნახავს კაცი და ვერც მკითხველებს,—არავინ არ ეკარება.

დღეის სწორს ჩვენი აგენტი იყო მანდ და თვითონ მან ნახა ასეთი სურათი:

ჟურნალ-გაზეთები მიიპარებოდენ სამკითხველოდან.

ჟურნალი „ტარტაროზი“ (სხვა ჟურნალ-გაზეთებს):— მეგობრებო, თუ თქვენ გინდათ, რომ მკითხველმა წაგიკითხოს, აქედან წავიდეთ, თორემ აქ გაზაფხულამდი არავინ არ შემოიხედავს... ხომ ხედავთ—ფოსტალიონი შორიდან შემოგვაგდებს გატეხილ ფანჯრიდან და თვითონ გარბის... ესეც რომ არ იყოს,—თუ რამე „ცაცხლია ჩვენში“, ის აქ ჩაქრება და რითი გინდათ „გაათბოთ მკითხველი“?!

და წავიდენ..

ჟურნალ - გაზეთები: წავიდეთ წავიდეთ

წავიდენ და ძალიან კარგიც ჰქნეს.

კალთ-ოს:—როდესაც შარადას გზავნით, თან უნდა ახლდეს ახსნა.

შარადას ასე იწყებთ:

გაქანებულს (ტყიბული):— ისიც ეყოფათ, რომ ერთი მათგანი (რომელიც მსახურობს) ვერ თხოვდება ყოფილი ქმრის შიშით და მეორე სამსახურს ვერ შოულობს, რადგან პირველი ადგილს არ ანთავისუფლებს. ასეთი ამბები ჩვენ არ გვაინტერესებს.

ა. თროკელს (აბალღება, გურია).— თქვენი რადიოს შესახებ უკვე იყო „ტარტაროზში“ წერილი და კიდევ რა საჭიროა ამისი მოთავსება:

დიდი ხანია ბრძანდება
სახალხო სახლის მდგმურათა;
ახლა არაფრათ არ ვარგა,
არც მჭადათ, არცა პურათა...

სინჯეთ, ეგებ ლომათ გამოგადგეთ!

შემდეგ სწერთ ადგილობრივ ჩარჩებზე (ალექსანდრე და დომენტი კი მიხვდებიან, რომ ლაპარაკია მათზე!):

ეს ორი სპეკულიანტი
გაგვიჩნდენ მელა-ტურათა.
მათთვის გვჭირია ქვის სახლი,
გამოდგეს საწვავ ქურათა...

ჯერ-ჯერობით დაიცადეთ; თბილისის ალმასკომს განზრახული აქვს ააგოს კრემატორიუმი, მაშინ კი შეიძლება შევასრულებთ თქვენს თხოვნას.

ცუდათ ჯდომას ვარჩიე
რომ დამეწერა შარადა
ძალა არ მეცა ფეხისთვის,
არ მევლო წარა-მარათა.

ჩვენ მცირეოდენი, უმნიშვნელო შესწორება შევიტანეთ:

უქმათა ჯდომა გერჩივნოთ,
ვიდრე ასეთი შარადა;
თუ ჯდომა გიჭირთ,—მაშინ კი
იარეთ წარა-მარადა.

თავკვახს:—„პირველათ გიგზავნით მასალას და თუ ჰონორარს გამომიგზავნით, კიდევ მოგაწვდით მასალებს-“ო.

ოღონდ ასეთ მასალას ნუ გამოგვიგზავნით და ჰონორარს პირიქით მოგცემთ.

თკიშაბს: გულახდილათ სთქვით — რამდენს სტყუით!

კომსომოლისტს (სოფ. მღვიმევი):—რა ვუყოთ, ვერ აუკრძალავთ, რომ მღვიმის დედათ მონასტრის დიომიდე მღვდელმა მონაზნებში ასე დაალიღინოს:

ახალ სტილზე გადავედი დიომიდე ვაშაძეო.
მონაზნები დავპატიჟე, მოვიწვიე ვახშამზეო.
მთელი ღამე ვიბურთავეთ, ვიქეიფეთ გემოზეო,
ერთმანეთსა ვეალერსეთ:—ჩემო მთვარევ, ჩემო მზეო.
ღვინო როცა მოგვეკიდა,—გადავედით ყიამზეო...
(ნეტა ასე დრო ვატაროთ ყოველ შაბათ-კვირაზეო)..

კიკა-კას:—საქმე იმაშია, რომ —რასაც თქვენ აწერთ ხახუტას, ის ლევარსი როხროხაძის თავგადასავალია, რომელიც ჩვენ უკვე გვქონდა მოთავსებული ორი წლის წინეთ.

კოდალას (ს. ჭელიაღელე. რაჭის მაზრა):—რა ვუყოთ, თუ დავით მომცელიძემ **ლიკ** (ვიდაცია) **სკოლების** ფულს ლიკვიდაცია უყო. აქ ლიკვიდაცია ყოველმხრივ გატარებულია.

„ცხრა თვე გადის და ეს კი ფულის დაბრუნებას არ ფიქრობს.

მოსალოდნელია ასეთი ამბავი შეემთხვეს დავითს:

ცხრა თვეს მუცლით გატარებდი,
ლხინით გჭამე,
ქვათ შემერგო
და მე შენი შეჭმისათვის
გამსახლშია ჯდომა მერგო.

ვალიკოს:—თქვენს ოთხ მცნებას ჩვენ დავუმატებთ მეხუთეს:—არ უნდა სწერო ისეთი წერილი, რომელსაც არ მოათავსებენ. თქვენი „სიშჩიკობა“ მხოლოდ ეხლა გამოგადგებათ—უფსკერო გოდორში თქვენი წერილის მოსანახავათ.

დიაკვნის ოინი

1. — ვისია, ძამია, მაგ კუბო?! — ჰკითხა ნიკო დიაკვანმა სოფლელებს, რომლებსაც კუბო მიჰქონდათ.

— მე უბედურს ძმა მომიკვდა ესტატე! — სტიროდა ჭირისუფალი.

2. — ღა, ღმერთო, მოჰკალი ეხლავე!... საწყალი ესტატე! რა კაი კაცი იყო! უნდა ვიტირო აუცილებლათ! — და ნიკო უკან გაჰყვა, თუმცა და მიცვალებულს ვერ იცნობდა.

3. — ვაიმე, ვაიმე, ძმაო ესტატე! — ალრიალდა ნიკო დიაკვანი ეზოში ჩასვლისას. — გახსოვს რა კაი მეგობრები ვიყავით! რატომ მოკვდი! არ გეხვეწოი!

4. ჭირისუფალმა სუფრა გაუშალა ნიკოს, როგორც მიცვალებულის კარგ ნაცნობს და მეგობარს. ნიკო ქელეხში პირველ ალაგს დააბრძანეს.

5. გასვენებისას გამძღარმა ნიკომ სახლისაკენ მოჰკურცხლა: — ვერც გიცნობ ვინა ხარ; წადი, შვილოსან, და ბაბუა ჩემს მოკითხვა უთხარი საიქიოში.

პოლიგრაფტრესტის მე-5-ე სტამბა, კამოს ქ. № 68